

ד' וב"ש ודוקא חתיכות קטנות וכו'. אע"ג דאין זה מפורש נדברי רבינו שמשון שהיה הר"ש מכל מקום הכריח רבינו מדפסק הר"ש בפלוגתא דחנא קמא ורבי יהודה נמפלת חתיכה ולא היה עמה דם להלכה כרבי יהודה דטמאה משום דאי אפשר לפתיחת הקצר בלא דם אלמא דמעשה דרבינו שמשון היה בחתיכות קטנות דלית בהו פתיחת הקצר וכדכתב הר"ש לשם (פ"ג ס"ג) על שם כו' הר"ה גבי רואה כמין קליפות וכו' ואין חולק על זה דנקטות לא שייך פתיחת הקצר ואם כן עובדא דה"ש נמי בחתיכות קטנות הוא וכן כתב בית יוסף ופשוט הוא: אלא דמה שכתב ב"י דהא דלמר לרצנן אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה וטהורה בחתיכה קטנה מיירי דאי בגדולה

והדרם בבקעים (י) בענין שנוגע בכשרה טהורה כיון שאין דרך אשה לראות כך. וכן עשה רבינו שמשון מעשה באשה שנעקר מקור שלה וכמין חתיכות בשר היה כו' נופל לה בבית החיצון (י) ולא היתה פוסקת לראות כל זמן שאותן החתיכות היו בבית החיצון וטיהר אותה לבעלה כיון שאין דרך אשה להיות רואה כך. ודוקא חתיכות קטנות דומיא דשפופרת

טמאה משום דאי אפשר לפתיחת הקצר בלא דם וכתב עוד ומדע דהא דלמרין דרצנן סברי אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה נחמיה קטנה קאמרי ולא בגדולה דהא כיון דמייתי לה בגמרא אליבתיא דשפופרת משמע דבחתיכה קטנה דומיא דשפופרת קאמרי ומיהו איכא למידק בהא דכתב הר"ש דהא דלמר רבא דכולי עלמא אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה דאלמא דס"ל דמפלת חתיכה טהורה הכס פלוגתייהו קא מפרש וכו' ואם הר"ש היה סובר דחתיכה דליטמר גבי שפופרת חתיכה קטנה היא דאין קצר נפתח על ידה אמאי קשיא ליה מדלמר רבא הא הכס בחתיכה קטנה מיירי וכו' והניח הדבר ג"ע, שארי ליה מאריה דפשוט הוא דכולה סוגיא מדברת בחתיכה גדולה דכרייתא כו' דפליגי בה חנא קמא ורבי יהודה נמפלת חתיכה ונאפשר לפתיחת הקצר בלא דם קמפליגי מיירי בחתיכה גדולה וצרייחא דהמפלת חתיכה סומכוס אומר קורעה אם יש דם בחוכה טמאה ואם לאו טהורה ואמרינן עלה כרצנן דלמרין אפשר לפתיחת הקצר בלא דם וכו' איירי נמי בחתיכה גדולה ומינא אידך המפלת חתיכה רבי אחא אומר קורעה אם מוכה מאלים טמאה ואם לאו טהורה ואמר עלה כסומכוס וכו' נמי בחתיכה גדולה קאמר ורבי יוחנן דלמר משום רבי שמעון זן יומי המפלת חתיכה קורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם לאו טהורה ואמר עלה כסומכוס וקילא מכולהו נמי בחתיכה גדולה קאמר וטהורה משום דס"ל כסומכוס דאפשר לפתיחת הקצר בלא דם ונתר הכי דקמיבעיא ליה הרואה דם בשפופרת מהו ופשטינן דטהורה פריך עלה מהך דרבי יוחנן דלמר משום רבי שמעון זן יומי המפלת חתיכה דלם יש בה דם אגור טמאה ומאי שנא משפופרת אלמא דפריך בחתיכה גדולה אשפופרת שהיא קטנה והיינו טעמא דלנענן דם בחתוך החתיכה אם האשה טמאה נדה מפני אומרו דם אם לאו אין לתלק בין חתיכה

ולפי זה נרין לומר דלא היתה פוסקת מלראות שכתב רבינו ורבינו ירוחם שמשון שהיה הר"ש מכל מקום הכריח רבינו מדפסק הר"ש בפלוגתא דחנא קמא ורבי יהודה נמפלת חתיכה ולא היה עמה דם להלכה כרבי יהודה דטמאה משום דאי אפשר לפתיחת הקצר בלא דם אלמא דמעשה דרבינו שמשון היה בחתיכות קטנות דלית בהו פתיחת הקצר וכדכתב הר"ש לשם (פ"ג ס"ג) על שם כו' הר"ה גבי רואה כמין קליפות וכו' ואין חולק על זה דנקטות לא שייך פתיחת הקצר ואם כן עובדא דה"ש נמי בחתיכות קטנות הוא וכן כתב בית יוסף ופשוט הוא: אלא דמה שכתב ב"י דהא דלמר לרצנן אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה וטהורה בחתיכה קטנה מיירי דאי בגדולה

טמאה משום דאי אפשר לפתיחת הקצר בלא דם וכתב עוד ומדע דהא דלמרין דרצנן סברי אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה נחמיה קטנה קאמרי ולא בגדולה דהא כיון דמייתי לה בגמרא אליבתיא דשפופרת משמע דבחתיכה קטנה דומיא דשפופרת קאמרי ומיהו איכא למידק בהא דכתב הר"ש דהא דלמר רבא דכולי עלמא אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה דאלמא דס"ל דמפלת חתיכה טהורה הכס פלוגתייהו קא מפרש וכו' ואם הר"ש היה סובר דחתיכה דליטמר גבי שפופרת חתיכה קטנה היא דאין קצר נפתח על ידה אמאי קשיא ליה מדלמר רבא הא הכס בחתיכה קטנה מיירי וכו' והניח הדבר ג"ע, שארי ליה מאריה דפשוט הוא דכולה סוגיא מדברת בחתיכה גדולה דכרייתא כו' דפליגי בה חנא קמא ורבי יהודה נמפלת חתיכה ונאפשר לפתיחת הקצר בלא דם קמפליגי מיירי בחתיכה גדולה וצרייחא דהמפלת חתיכה סומכוס אומר קורעה אם יש דם בחוכה טמאה ואם לאו טהורה ואמרינן עלה כרצנן דלמרין אפשר לפתיחת הקצר בלא דם וכו' איירי נמי בחתיכה גדולה ומינא אידך המפלת חתיכה רבי אחא אומר קורעה אם מוכה מאלים טמאה ואם לאו טהורה ואמר עלה כסומכוס וכו' נמי בחתיכה גדולה קאמר ורבי יוחנן דלמר משום רבי שמעון זן יומי המפלת חתיכה קורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם לאו טהורה ואמר עלה כסומכוס וקילא מכולהו נמי בחתיכה גדולה קאמר וטהורה משום דס"ל כסומכוס דאפשר לפתיחת הקצר בלא דם ונתר הכי דקמיבעיא ליה הרואה דם בשפופרת מהו ופשטינן דטהורה פריך עלה מהך דרבי יוחנן דלמר משום רבי שמעון זן יומי המפלת חתיכה דלם יש בה דם אגור טמאה ומאי שנא משפופרת אלמא דפריך בחתיכה גדולה אשפופרת שהיא קטנה והיינו טעמא דלנענן דם בחתוך החתיכה אם האשה טמאה נדה מפני אומרו דם אם לאו אין לתלק בין חתיכה

דרכי משה

במקור אפילו הכי תלינן בה כשידוע שהמכה מוציאה דם וא"כ גם כאן למה לא נתלה ג"כ הדם בחתיכות כפשט משמעות דברי הטור ורבינו ירוחם ואע"ג דקאמר בגמרא דיש פרק המפלת המפלת חתיכה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה וכו' נראה דשאני זו שהיה ידוע שנעקר המקור שלה ואותן חתיכות היו מן עקירת המקור ולכן היתה טהורה

בכל ענין מאחר שאין דרך ראייה בכך וצ"ע: (ד) ולפי מה שכתבתי דמיירי כאן דידוע היה שנעקר המקור שלה וכדמשמע לשון המעשה א"כ גם כאן אין דברי בית יוסף נכונים כג' דאף בלא בדיקה היה ידוע שאין זה דם קפוי רק שהמקור נעקר ולא הוצרך להתיר אלא שלא נאמר דזה עצמו דרך ראייה הוא כן נראה לי:

פרישה

מסוד דאין דרך אשה להיות רואה בענין זה אבל אם היתה רואה דם נהדיא בלא חתיכה בזה לא איירי ואפשר דכל כי האי גוונא עמוי נמי מטמא לה דלע"ג דמלין נמכה כמו שנכתב בסו"ט שישן שדוק דהוה מיילי נמכה שבלדדין אבל הכל שהמכה היתה במקור ענמו איכא למימר דמטמא. בית יוסף. ולפי זה מה שכתב לא היתה פוסקת מלראות קאי אחתיכות ונראה דלשון הר"ש אינו מוכרח לפרשו דקאי אחתיכות אלא נראה דקאי ג"כ אדם שבה מהחתיכות גם לשון רבינו משמע דקאי אדם כמו שכתב ב"י בעלמו ועיין בשלחן ערוך ש"מ"א (פ"ג) כתב ג"כ אפילו רחמה דם. עד כאן הגמיה:

(י) בענין שנוגע בכשרה. פירוש בשר האשה שנאמר מקום נוגע בדם שנלד החתיכה בנקעים ולישנא דקרא נקט דם יהיה וזה נכשרה פירוש וכל שכן אם אינה מצוקתם אלא הדם הוא באמצע החתיכה בענין שאינו נוגע בנשר: (י) ולא היתה פוסקת לראות כ"ז זמן שאותן החתיכות וכו'. נראה שהיתה רואה דם ממש ואפילו הכי היה מטהר אותה מפני שהיא מולה שמהחתיכות שצ"ח החיטון נמשך הדם וכיון שנשענה שנעקר לא היה דם אלא בחתיכה טהורה אבל מלשון הר"ש לא משמע הכי אלא כמין חתיכות בשר היו יולאות בעלמא ודף על פי שהיה דם בחתוך החתיכות והיו מצוקעות היה מטהר

הגהות והערות

כג' בכת"י הגידא אין דברי ב"י מוכרחים: כד' כך הגירסא בכל הרפוסים וכת"י שבידינו (וכ"ה ברא"ש) מלבד רפוס קיינסברג ששם כתוב "היו נופלות", ומסתברא שנתקן שם מסברא כדרכם בהרבה מקומות, ועיין לעיל הערה כא: כה' בן העתיק הב"ח דברי בית יוסף: כו' הגהה הרא"ש העתיק קודם לכן דברים אחרים מהר"ה (בבעלי הנפש שער הפרישה השגה ד), והבין הב"ח שגם דברים אלו הם המשך העתקה מרד"ה, אולם לפנינו ברורה ליתא אלא דבריו הקודמים, וארובה עיין שם בהשגה ג ובהגה"ה על הר"ה רמשע להיפך, ובב"י קצת משמע שהוא מהרא"ש עצמו: כז' צ"ל רמתיעתן (והוא בריש הפרק כוף כא ע"א):

